

Домашнє насильство:
причини, наслідки, відповідальність
інформаційно-бібліографічний список

Укладач: Алла Кухарчук
Кількість джерел : 30

Житомир 2024

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Зазвичай люди, які зазнають домашнього насильства, не розуміють, що зіткнулись із ним. У суспільстві існує думка, що насильством слід вважати лише фізичні вияви агресії. Проте експерти говорять про його наступні різновиди:

Фізичне насильство – форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Сексуальне насильство – форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

Психологічне насильство – форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

Економічне насильство – форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру.

Кривдники чинять домашнє насильство, коли вірять, що насильство є дозволеним, прийнятним, узаконеним чи про нього не буде повідомлено.

Пам'ятайте, що не слід чекати поки словесні погрози переростуть у фізичне насильство.

Лише кривдник винен у домашньому насильстві. Кривдники часто перекладають свою провину на обставини, виправдовуючись, що їх спровокували. Через такі переконання багато постраждалих не звертаються

за допомогою, що погіршує ситуацію та може призвести до важких психологічних наслідків.

В грудні 2017 року Верховна Рада України ввела кримінальну відповідальність за домашнє насильство, що передбачає як покарання від 150 годин громадських робіт до ув'язнення.

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО – ЦЕ ЗЛОЧИН

	ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО		ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ НА СТРОК ВІД 150 ДО 240 ГОДИН
	ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО		АРЕШТ НА СТРОК ДО ШЕСТИ МІСЯЦІВ
	СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО		ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ НА СТРОК ДО П'ЯТИ РОКІВ
	ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО		ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА СТРОК ДО ДВОХ РОКІВ

НАСИЛЬСТВУ МОЖНА І ПОТРІБНО ПРОТИДІЯТИ!

Якщо ви страждаєте від насильства – пам'ятайте, що ви не самотні. Попросіть про підтримку в родині, друзів або сусідів. Зверніться до поліції (102), урядової «гарячої лінії» (1575), державної «гарячої лінії» з протидії домашнього насильства (1547) або зателефонуйте на національну гарячу лінію (0 800 500 335 або 116-123), де вам обов'язково допоможуть.

**Список складений за матеріалами каталогів і картотек
бібліотеки ЖДУ ім. І. Франка**

1. Бабкіна О. П. Правові та судово-медичні аспекти домашнього насильства в Україні / О. П. Бабкіна, А. С. Ткачов, С. І. Данильченко // Укр. журн. медицини, біології та спорту. – 2020. – Т. 5, N 4. – С. 336-342.
2. Біловол О. Психологічне насильство як вид домашнього насильства / О. Біловол // Підприємництво, госп-во і право. – 2021. – N 4. – С. 215-221.
3. Блага А. Допомога й захист постраждалих від домашнього насильства: сучасний стан та основні проблеми правового регулювання / А. Блага, О. Кочемировська // Підприємництво, госп-во і право. – 2020. – N 6. – С. 226-231.
4. Блоцька А. Домашнє насилля як підґрунтя девіантної поведінки дитини // Теоретико-методичні підходи до психічного та особистісного розвитку дитини в умовах системних змін / [за заг. ред. Н. М. Дубравської]. – Житомир, 2015. – С. 11-13.
5. Бояринцева М. Д. Дитина й насильство. Любов і жорстокість. Надія та відчай / М. Д. Бояринцева // Шк. бібліотекар. – 2019. – N 10. – С. 2-6.
6. Бутурлим Т. І. Сім'я без гендерного насильства – основа гармонійних взаємин між чоловіком і жінкою : вихов. година з гендер. законодавства ХІХ-

XXI ст. та укр. літ. / Т. І. Бутурлим // Пед. майстерня. – 2017. – N 9. – С. 34-42; № 10. – С. 22-26.

7. Демченко Т. І. Відпрацювання навичок спілкування з дитиною, постраждалою від насильства в сім'ї : тренінг. заняття для практик. психологів / Т. І. Демченко // Шк. психологу. Усе для роботи. – 2018. – N 10. – С. 26-29.

8. Довгунь К. Досвід США та Канади у сфері запобігання і протидії домашньому насильству / К. Довгунь // Підприємництво, госп-во і право. – 2020. – N 11. – С. 111-114.

9. Духневич Н. В. "Я проти насильства" : лекційно-тренінг. заняття / Н. В. Духневич, І. В. Ткач // Шк. бібліотекар. – 2020. – N 12. – С. 4-5.

10. Єфремова Г. Л. Профілактика насильства в сім'ї та профілактика дитячої жорстокості в освітньому середовищі / Г. Л. Єфремова // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2020. – N 10. – С. 4-20 ; N 11. – С. 5-10.

11. Єфремова Г. Л. Попередження насильства, жорстокості в сім'ї та дитячому колективі : тренінг із батьками / Г. Л. Єфремова // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2020. – N 11. – С. 9-14.

12. Запобігання та протидія домашньому насильству: хто що робить // Практика упр. дошк. закл. – 2018. – N 12. – С. 26-29.

13. Лозінська С. В. Стамбульська конвенція і новітній підхід до запобігання та боротьби з насильством стосовно жінок і домашнім насильством / С. В. Лозінська // Економіка. Фінанси. Право. – 2021. – N 9. – С. 27-30.

14. Лукашевич М. П. Соціальна робота з людьми, які зазнали насильства в сім'ї / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна // Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Київ, 2009. – С. 319-338.

15. Назаренко, Б. Масштаби поширення сімейного насильства / Богдан Назаренко // Актуальні проблеми соціальної сфери : зб. ст. студентів і викл. / за заг. ред. Н. П. Павлик. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – Вип. 10. – С. 35-36.

16. Неподобна К. Домашнє насилля дітей, його види та наслідки / К. Неподобна // Психологія дошкільника / [за заг. ред. Н. М. Дубравської]. – Житомир : Рута, 2016. – С. 63-68.

17. Панов М. І. Проблеми кримінальної відповідальності за насильство в сім'ї / М. І. Панов, В. В. Гальцова // Юрид. Україна. – 2019. – N 3. – С. 19-28.

18. Пастошук, С. Соціальна робота з людьми, які зазнали насильства у сім'ї / С. Пастошук // Актуальні проблеми соціальної сфери : зб. ст. студентів і викл. / за заг. ред. Н. П. Павлик. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – Вип. 10. – С. 104-106.

19. Перунова О. Основні принципи загальнопрофілактичних заходів у сфері гендерно зумовленого насильства / О. Перунова // Підприємництво, госп-во і право. – 2021. – N 5. – С. 215-219.

20. Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами : наказ МОНУ від 02. 10. 2018 № 1047 // Клас. керівнику. Усе для роботи. – 2018. – N 11. – С. 2-10.

21. Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей : лист МОНУ від 30. 10. 2018 № 1/9-656 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України : єдине офіц. вид. – 2018. – N 11. – С. 29-35.
22. Рекуненко Т. Відповідальність кривдника в адміністративному процесі / Т. Рекуненко, Н. Удалова // Підприємництво, госп-во і право. – 2021. – N 2. – С. 120-124.
23. Родін С. Права аб'юзера у провадженні у справах про домашнє насильство (адміністративно-правовий аспект) / С. Родін // Підприємництво, госп-во і право. – 2021. – N 1. – С. 153-157.
24. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми : посібник : у 2 ч. / М-во соц. політики України, Партнерство "Кожній дитині", Дит. фонд ООН (ЮНІСЕФ). – Київ : Обнова Компані, 2017. – 2 ч.
25. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями : навч.-метод. посіб. / А. Й. Капська [та ін.]. – Київ : Слово, 2015. – 323, [1] с.
26. Федор О. Т. Насилля у родині / О. Т. Федор // Безпека життєдіяльності. – 2017. – N 12. – С. 19-20.
27. Фулей Т. Застосування судами застарілих законодавчих норм як перешкода для забезпечення доступу до правосуддя / Т. Фулей // Підприємництво, госп-во і право. – 2021. – N 2. – С. 185-193.
28. Харчишина М. О. Насильство в сім'ї : просвітн. гра-тренінг / М. О. Харчишина // Пед. майстерня. – 2016. – N 8. – С. 42-46.
29. Юрків Я. І. Діяльність соціального педагога з попередження насильства в сім'ї // Соц. педагогіка: теорія та практика. – 2013. – N 3. – С. 39-46.
30. Ющик О. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство // Підприємництво, госп-во і право. – 2020. – N 2. – С. 300-304.

**НАСИЛЬСТВУ
НЕМАЄ
ВИПРАВДАННЯ**